

HA/JH

Beskrivning till förslag till
stadsplan för område mellan
Tyresövägen och Flatenvägen
inom stadsdelarna Flaten och Skarpnäcks Gård
i Stockholm
Pl 8154

NUVARANDE FÖRHÅLLANDE

Planområdets läge och omfattning

Planområdet är beläget mellan Tyresövägen och Flatenvägen vid Skarpnäcks Gård, ca 9 km sydost om Stockholms centrum. Planområdet omfattar ca 3,6 ha och begränsas i norr och öster av Tyresövägen, i söder av Flatenvägen och i väster av ett kraftledningsstråk.

Ägoförhållanden

All mark inom planområdet ägs av Stockholms kommun.

Gällande plan

Planområdet ingår i generalplan Pl 5525 B fastställd av Kungl Maj:t den 23 april 1964. Generalplanen redovisar det aktuella planområdet dels som trafikområde och dels som område för bad och camping. Området är ej stadsplanelagt.

Topografi och vegetation

Planområdet utgörs av ett impediment söder om motorvägen mot Tyresö. Marknivåerna varierar mellan +30 och +40. Vegetationen inom området består till största delen av tallskog med inslag av ek. Ett mindre antal ekar kan anses ha sådan kvalitet att de bör bevaras.

Vindar

Den övervägande vindriktningen inom det aktuella området är sydvästlig.

Geotekniska förhållanden

Området domineras av morän- och bergsterräng med mindre inslag av lerfyllda svackor.

Generellt kan sägas att området erbjuder goda förutsättningar för grundläggning av flertalet bebyggelse typer. I områdets sydvästra del mot Flatenvägen finns ett mindre lerområde.

Angränsande bebyggelse

Närmast belägen bebyggelse finns vid Skarpnäcks Gård, ca 200 meter norr om planområdet.

Angränsande friområden

Planområdet gränsar i norr till Nacka friluftsområde och i söder till Flaten-Orhems friluftsområde. Nacka friluftsområde utnyttjas i första hand som strövområde men dessutom finns flera fasta anläggningar inom området. Flaten-Orhems friluftsområde används också i första hand som strövområde. Inom detta ligger sjön Flaten som är ett av Stockholms mest besökta strandbad.

Omgivande vägar

Planområdet gränsar i norr till motorvägen mot Tyresö, som f n har en trafikmängd av ca 20 000 fordon per dygn. Flatenvägen söder om planområdet utnyttjas dels som lokalgata till Flatenbadet men även för en viss del av busstrafiken mot Tyresö och Vendelsö. Flatenvägen har f n ca 1 600 fordon per dygn.

Kraftledning

Planområdet tangeras av vattenfallsverkets högspänningsledning RL 14 (220 kv) som går mellan Nacka och Högdalen.

PLANFÖRSLAGET

Allmänt

Avsikten med planförslaget är att möjliggöra uppförande av ett fjärrvärmeverk för bebyggelsen på Skarpnäcksfältet. Det permanenta fjärrvärmeverket beräknas tas i drift hösten 1984. Under perioden 1982-1984 kommer behovet att tillgodoses med en provisorisk oljeeldad anläggning. Värmebehovet för Skarpnäck kommer att uppgå till knappt 30 MW då utbyggnaden av bostäder och arbetsplatser är avslutad. Trots att det ännu inte föreligger några beslut om utbyggnad av Flatenområdet eller Skrubba-triangeln bör planen ändå ge utrymme för värmeförsörjning av dessa områden. Behovet härför kan uppskattas till högst 20 MW. År 1990 planeras Skarpnäcksfältet anslutas till den ledning som skall förse de sydöstra förorterna med fjärrvärme. Det planerade värmeverket avses därefter att fungera som en sk topp- och reservanläggning och kunna byggas ut till högst 100 MW.

Disposition och markutnyttjande

Föreslagen byggnadsrätt omfattar ca 1,1 ha byggnadsyta som skall inrymma antingen en fastbränsleanläggning eller en värmepumpanläggning med oljepannor som reserv. Industriverksstyrelsen förväntas att under våren 1982 fatta beslut om vilket av de två alternativen av värmeproduktionsanläggning som skall uppföras för Skarpnäcksfältet. Vidare reserveras ett område på ca 1,6 ha för att möjliggöra en framtida solfångaranläggning.

Värmeproduktionsanläggning

Nedanstående beskrivning över olika alternativa lösningar har lämnats av Stockholms energiverk. Det troligaste är att värmepumpsalternativet kombinerat med oljepannor kommer att genomföras.

Fastbränslealternativet

En fastbränsleeldad enhet utgör ett mer komplett och dyrare system än en enkel oljeeldad anläggning varför värmeverket i detta alternativ troligen endast kommer att förses med en fastbränsleeldad enhet, vilken då får svara för baslasten och således huvudparten av den årliga producerade värmeenergin. Övriga pannor kommer att bli enklare oljeeldade enheter, eventuellt kompletterade med en

elpanna för att klara de låga sommarlasterna samt möjliggöra utnyttjande av billig överskottsel.

Den fastbränsleeldade pannan anges komma att förses med stoftavskiljare där rökgaserna renas från aska och oförbrända partiklar.

Förutom byggnader för pannor, pumpar och transformatorer m m skall en 65 m hög skorsten ingå i anläggningen. Den fastbränsleeldade enheten kan utföras för kol, flis eller andra biobränslen.

Värmepumpsalternativet

Värmepumparna som har relativt hög anläggningskostnad bör utnyttjas för att ta grundbelastningen i värmenätet. Toppbelastningen kan lämpligen klaras med oljeeldade pannor som även får stå för reserveffekten.

Värmepumpar baserade på ytterluft har studerats i samråd med konsult och tillverkare. Flera storlekar har undersökts bl a: 4 och 8 MW värmeeffekt. Den mindre storleken klarar tappvarmvattenförsörjningen samt en mindre del av uppvärmningen. 8 MW storleken har så stor värmeproduktion att de kompletterande pannorna ej behöver göras direkt omställbara för fasta bränslen, m h t fastbränslelagens krav. Även 4 MW storleken uppfyller fastbränslelagens krav de första tre säsongerna.

Av olika skäl, bl a osäkerhet av vilka problem en uppskalning av dagens största värmepumpar på ca 1 MW kan medföra samt en låg värmelast de första åren, som ger en kort utnyttjningstid för en värmepump på 8 MW, har det befunnits lämpligt att dela upp luftvärmepumpen i två etapper. I en första etapp kommer en värmepumpsanläggning på 4 MW att uppföras. Efter några års provdrift kan ytterligare en värmepump på 4 MW komma att installeras.

Värmepumpar med luft som värmekälla får stora dimensioner på grund av att stora luftvolymmer måste hanteras. Luften blåses med hjälp av fläktar genom värmepumpens förångare. I ett förslag till utförande placeras förångare och fläktar i en övervåning till värmepumpens maskinhus. I 8 MW utförande blir huset ca 60 m långt, 15m brett och 10 á 15 m högt. Vid mindre storlek minskas längden i proportion till effekten.

Maskinhuset utförs med god ljuddämpning. Luftfläktarna är den bullerkälla som kan ge mest bidrag till ljudnivån. Särskilda ljuddämpare införs i luftkanalerna. Med erforderliga åtgärder bedöms ljudnivån på fläktarna kunna understiga 45 dBA på 100 m, vilket med hänsyn till det stora avståndet till bebyggelse och bidraget från omgivande vägar, bedöms som tillfredsställande.

Förutom byggnader för pannor, pump och transformator m m kommer även i detta alternativ en 65 m hög skorsten ingå i anläggningen.

Trafik

Planområdet skall trafikförsörjas från Flatenvägen.

Transportbehovet för flis är drygt 1 600 lass per år och för kol knappt 400 lass per år. Under ett topptygn är förbrukningen 15 lass flis respektive 4 lass kol.

Stockholm den 15 mars 1982
STOCKHOLMS STADSBYGGNADSKONTOR
Stadsplaneavdelningen

Bengt Lindblad

Sten Hildebrand

